MASTER NEGATIVE NO. 92-80620-7

AUTHOR:

TITLE:

INDEX SCHOLARUM PUBLICE ET PRIVATIM...

PLACE:

GOTTINGAE

DATE:

[1895]

Master Negative #

92-80620-7

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

```
BKS/PROD  Books      FUL/BIB   NYCG92-B35883        Acquisitions     NYCG-PT
Record 1 of 0 - Record added today
+
 ID:NYCG92-B35883            RTYP:a    ST:p   FRN:   MS:   EL:      AD:05-27-92
 CC:9668  BLT:am      DCF:?   CSC:?   MOD:    SNR:      ATC:        UD:05-27-92
 CP:gw      L:lat     INT:?   GPC:?   BIO:?   FIC:?     CON:???
 PC:s      PD:1895/           REP:?   CPI:?   FSI:?     ILC:????    II:?
 MMD:      OR:    POL:    DM:      RR:        COL:      EML:      GEN:   BSE:
 040      NNC‡cNNC
 245 10  Index Scholarum publice et privatim in Academia Georgia Augusta per se
         mestre hibernum a.d. XVI. m. octobris a. MDCCCLXXXXIV usque ad d. XV. m.
         martii a. MDCCCLXXXXV‡h[microform].
 260      Gottingae,‡bOfficina Academica Dieterichiana typis expressit, Wilh. Fr
         . Kaestner,‡c[1895].
 300      [6]-32 p.
 LDG      ORIG
 QD       05-27-92
```

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 11x

IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB

DATE FILMED: 4/12/93 INITIALS JAMES

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

INDEX SCHOLARVM

PVBLICE ET PRIVATIM

IN

ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA

PER SEMESTRE HIBERNVM

A D. XVI. M. OCTOBRIS A. MDCCCLXXXXIV
VSQVE AD D. XV. M. MARTII A. MDCCCLXXXXV

HABENDARVM.

DE PLAVTI VIDVLARIA

COMMENTATIONEM PRAEMISIT

FRIDERICVS LEO.

GOTTINGAE

OFFICINA ACADEMICA DIETERICHIANA TYPIS EXPRESSIT.

WILH. FR. KAESTNER.

ACADEMIAE GEORGIAE AVGVSTAE

PRORECTOR

WOLDEMARVS VOIGT

CVM SENATV.

Plauti Vidulariae fragmenta ter edidit Studemundus, post eum Winterus et, cuius editio his diebus prodiit, Goetzius. atque prima quidem et principe editione a. 1870 Studemundus id egit ut duorum foliorum Ambrosianorum lectionem proponeret et de fabulae argumento quid ipsa et fragmenta a grammaticis servata docerent indicaret, alteram a. 1882 notulis grammaticis auxit, tertia est in apographo codicis rescripti Ambrosiani; cuius apographi admirabilem fidem nec demi neque addi sibi multum pati Goetzii, qui codicem denuo inspexit, adnotatio ostendit. neque enim ad rem pertinet ecquid non viderit successor quod Studemundo apparuisse compertum sit. de lectione igitur quae sciri possint cum Studemundo debeamus, viri docti sibi persuasisse videntur etiam de emendandis et interpretandis poetae verbis atque de argumento fabulae quaestionem a Studemundo ad finem perductam esse; saltem praeter Winterum, qui de uno alterove versu aliquid novi protulit, nihil quisquam in horum fragmentorum interpretatione profecit, ac ne temptavit quidem. tamen de fabula attica agitur, de argumento Diphilio, de versibus Plautinis.

Prologum excipit in Ambrosiano primus fabulae versus:

hominem semel quem usurpavit servitus.

sic emendavit Studemundus: quod in codice scriptum est *usu rupit* nec ioco nec serio dici potest. Plautus num talem sermonem

in codice esse *cuameis* et ipse monet non satis ex usu *heus* sine vocativo praemitti enuntiato nec interrogativo nec imperativo, nihil probabilius videtur quam *a meis* verum esse et *cu* leniter corruptum, loqui igitur senem sic fere:

heus tu, a meis illic estur [satis duru]s c[ibus,

velut Hegio Capt. 185 sq. suum victum asperum (cf. 497) et terrestrem appellat, et Nicodemum respondere:

misero male ess[e fuerit] con[senta]ne[um.

etiam quod sequitur adulescens dicere videtur. namque haec

quod abs et (*vel* te) . . . $\overset{o}{c}$ $\overset{t}{\overset{e}{p}}$ . . $\overset{o}{\overset{s}{t}}$ quaesso ut m[ih]i impertias

quod seni tribuit Studemundus et eum quaerere putat quid boni a Nicodemo expectare possit, vellem aliquo sermonis exemplo versum supplevisset et indicasset quomodo verbum illum significatum ferre posset. dicit aliquis 'da mihi quod oro', id adulescentis est, deest verbum eius significationis cuius est postulo. sed quoniam Dinia ipsam rem credere nolebat et iam Nicodemus pluribus verbis ei persuadere studet ut se conducat, aptius videtur eum de veritate petitionis suae aliquid adicere. qualis orationis forma fuerit

quod abs te [pet]o, p[et]o: quaeso ut mi impertias,

quo modo locutus est Rud. 1229 *si sapias, sapias* et Poen. 874 ubi recte in Ambrosiano legitur *qui homo eum norit, norit*, scilicet ut verbum primum solita notione ponatur, deinde significanter magis. sed illum Vidulariae versum felicius puto alii restituent. pergit Nicodemus:

si tibi pudico [homine] est opus et non malo,
qui tibi fidelior sit quam servi tui
cibique minimi maxumaque industria,
minime mendace, em me licet conducere.

ubi *homine* Studemundus inseruit et *mendace* correxit, nam in codice est *mendacem;* sed dicendum est de v. 41, quem ut dedi Winterus scripsit, cum Studemundus temptasset *qui fide ne peior sit quam servi sunt tui* vel *servi ceteri* vel etiam *qui fide fidelior sit.* in codice haec vidit:

qui fide . . peior sit quam servi tui

ubi quod Goetzio prima fuisse visa sunt *qui tibi*, id prae Studemundi testimonio non multum valet, qui *t* quidem pro *f* legi posse

adnotavit, item *p* vel *t* pro *e*, non *i*. sequentia, ut tantum quae pari iure legi possint repetam, sic notavit: $\overset{e\,t}{\overset{l\,i}{pe}}$. iam quid poeta scripserit dubium non esse mihi videtur. vide talia Plautina: Rud. 319 *viti probrique plenum*, 65 *fraudis sceleris parricidi periuri plenissimus*, Mil. 22 *nec gloriarum pleniorem quam illic est*, 90 *plenus periuri atque adulteri*, 512 *dedecoris pleniorem*, 783 *cui facetiarum cor pectusque sit plenum et doli*. hoc igitur scripsit:

qui fidei plenior sit quam servi tui,

ut Ennius de Flaminino *ille vir haud magna cum re, sed plenus fidei* vel in titulo non vetusto C. I. L. X, 4763 *et fidei plena pietate nobili vixit*. in codice autem extare vel extitisse existimo *fide*[*i p*]*leior*. senex adhuc dubitat, sed ut sequentia docent, tandem omittit dubitationem; nempe admodum lacerati sunt versus 44 sq.:

non edepol equidem credo mercennarium
te esse. (N. An) non credis? nọṇ . . . . . onḍu[ci] ịṛṃị —
ṇ   st ḍicat simul
                                                                  operarium
ịạṃ   unde conducam mihi
multum labor[et p]aullum mereat, paullum edi[t.

v. 45 *an* addidit Studemundus. idem de ultimis *irmi* adnotavit, pro priore *i* legi posse *e*, *s* vel etiam *a*, pro *m* cogitari posse de *bi*, pro altera *i* legi posse *e* vel etiam *t*, post *irmi* non plures quam duas tresve litteras extitisse probabile esse. haec qui consideret, exiisse versum dicet in *arbit*[*ror*], dixisse igitur Diniam *non bene conduci arbitror*, quae sententia tali excipi debebat: tamen conducam, quod talibus verbis pronuntiari poterat: *nisi quia probus videris*. sed de hoc versu nihil amplius tempto, quia *dicat* quo pertinere possit non video, nisi eodem modo quo v. 50 *faciat* pro *faciam*, sic hic *dicat* pro *dicam* scriptum esse coniciam. scilicet Diniae sermonem tali fere modo continuandum esse apparet:

                                                  operarium
iam [qualemcumque unde]unde conducam mihi,
multum laboret, paullum mereat, paullum edit, 49

quibus sic fere praelusisse senem probabile est: *sed dicam simul, ne post scivisse te neges*. tripertito sermone utitur v. 49, ut ille in Menaechmis: *dictum facessas, datum edis, caveas malo*, vel in Truculento: *me videre vis, te a me ire postulas, puerum petis*, et saepissime alias, cui sermoni adhaerere non debent quae secuntur v. 50:

minus operis nihilo faciat quam qui plurumum,

quae praesertim iam occupaverit senex dicens *multum laboret*. sed haec esse Nicodemi: *minus operis nihilo faciam quam qui plurumum*, Studemundus dixit; ad tria scilicet ille respondet, quae exscripsi de labore, deinde de mercede et cibo his verbis: *nec mihi nisi unum prandium quicquam duis praeter mercedem*. satis igitur ipsa oratio evincit cuius personae sit v. 50, etiamsi non v. 51 a *nec* incipiat. addit autem ad cenam se domum iturum esse, quippe habitare se *hic apud piscatorem Gorginem*. respondet Dinia, quae ultima sunt huius folii verba: *vicinus igitur es mihi, ut tu praedicas*.

Hic igitur scriptum est nomen eius piscatoris qui Nicodemum hospitio exceperat. Gorgo audit Studemundo et Goetzio, miro modo; nescieram qui Gorgo esset Gorginem fieri, aut qui Mago Maginem. Γοργίνης est ab adiectivo quod est γοργός ut Σμικρίνης Λεπτίνης Αἰσχίνης ab eis quae sunt σμικρός λεπτός αἰσχρός.

Sed perierunt inter illud folium, de cuius lectione diximus, et alterum quod restat quattuor folia secundum Studemundi computationem, qui prius illud secundum, alterum septimum quaternionis folium fuisse docet apogr. praef. p. XXV. desunt igitur versus fere centum quinquaginta. quorum non multi finem colloquii inter senem et adulescentem effecisse videntur, qui deinde una rus abierunt ut v. 69 sq. docent. in scaena videmus, ubi alterum folium incipit, Cacistum aliquem, cuius nomen sequentis scaenae inscriptio praebet, et Gorginem, qui post pauca verba abit, sed Gorginem esse id ipsum ostendit quod vicinas Diniae aedes habet. incipit Cacistus:

íbo et quaeram, si quem possim sociorum nanciscier
seu quem norim qui advocatus adsit. iam hunc novi locum.
hicine vos habitatis?

respondet Gorgines:

                                                  hisc in aedibus, huc adducito.
at ego vidulum intro condam in arcam atque occludam probe.
tu si quem vis invenire tibi patronum, quaerita;
perfidiose numquam quicquam hic agere decretumst mihi.

inter istos sermones et prioris folii finem quid argumenti intercessisse sibi videretur, Studemundus his fere verbis significavit (ind. Gryphisw. 1870 p. 17): 'Gorgines, dum piscatur, fuscina vidulum icerat et in ora maritima prope myrtetum deposuerat, ipse aliud nescio quid agens (gratias ob praedam acturus Veneri, ut duodecim annis post coniecit, ceterum nihil demutans) paulum ab

eo loco recesserat. servus quidam Cacistus, qui qua de causa prope eum locum fuerit ex fragmentis dignosci nequit, Gorgini ut videtur ignotus, e myrteto prosiluit vidulumque visum pro praeda abstulit. nec tamen satis caute egerat. Gorgines enim cum aliis piscatoribus supervenit — vidulumque Cacisto invito eripuit —. frustra Gorginem commovere conatur Cacistus, ut vidulum sibi reddat'.

Haec non exscripsissem, si post Studemundum alius rectiora protulisset. quam non recta sint iam dicam. primum Cacistus servus non est, qui socios et advocatos loquatur quemque Gorgines patronum sibi quaeritare (cf. Men. 585 Most. 407) iubeat, non erum adducere. liber est ut Gorgines neque vero eum verberonem dicit v. 65. neque igitur Cacistus est de quo haec dicuntur frg. VI: *nescio qui servos e myrteta prosiluit.* ergo Cacistus est qui primus invenit vidulum, id quod etiam v. 66 docent verba *captam praedam perdidi;* qui ei eripuit non est Gorgines, ut ipsum illud fragmentum docet, sed servus aliquis. quem foris quaeri non necesse est, ipsum novimus et Aspasium vocavimus, *hominem semel quem usurpavit servitus.* aut Diniae aut Gorginis servum esse consentaneum est, ut qui ex alterius utrius aedibus in principio fabulae processerit. quod si Cacistus sic interrogat: *hicine vos habitatis?* quem cum Gorgine una adloquatur apparet, eius scilicet servum qui Cacisto vidulum invenienti et ablaturo supervenerat. Cacistus igitur cuius generis homo sit non est obscurum, illustrant condicionem eius piscatores in Rudente prodeuntes, fabula Vidulariae tam consimili ut qui utramvis recte norit ambas noverit. ex eorum numero est quibus hami et harundines quaestu et cultu sunt, qui cottidie ex urbe ad mare pabulatum eunt; Aspasii condicio esse videtur qualis Gripi in Rudente; ut is *de nocte multa impigreque exsurrexit, tempestate saeva experiri expetivit, paupertatem eri qui et suam servitutem toleraret* (Rud. 914 sq.), item Aspasius in fabulae initio fecit. Gorgines vero, etsi pauper est, locupletior tamen quam urbanus piscator et iuxta mare aedes possidens ac servum. Gorginis igitur quae partes sint in ista lite iam verbo satis fuerit dicere. ad eum confugit post altercationem cum praedatore servus, Gorgines homo liber et honestus et senex non ut ipse sibi vindicet vidulum intro conditurus est, sed sequestro accepit. ergo non Dinia sequestre, quae Studemundi opinio erat, Gorgines et Cacistus utuntur, sed Gorgine sequestre Cacistus et servus, quem quod Aspasium esse dicimus id unum in hac argumentatione ad coniecturam redit. Gorgines arbiter factus non statim iudicat, sed ne iniquius agat cum homine ignoto, Cacisto

concedit ut patronum aliquem sibi arcessat. ergo ad eam partem quae inter duo folia periit hoc fragmentum a Prisciano et Nonio servatum pertinet (I) et Gorginis verba sunt:

> ánimum advortite ambo sultis. vidulum hic apponite;
> ego servabo, quasi sequestro detis. neutri reddibo,
> donicum haec diiudicata res erit.

item ad hanc partem Cacisti vel potius Aspasii verba (frg. II):

> haud fugio sequestrum.

quae quam vere disputata sint septem versuum sermo confirmat, quem Cacistus a Gorgine eiusque servo solus relictus in scaena habet, qui sermo ut rem illustrat, ipse summa rei iam perspecta suppleri poterit:

> cur, malum, patronum quaeram, postquam litem perdidi?
> ne . . homo mipere   que infelix fui
> vidulum qui ubi vidi non me circumspexi centiens.
> verbero illic inter mo . . . . locustin . . insidias dedit.
> tam scio quam me hic (a)stare, captam praedam perdidi,
> nisi quid ego mei simile aliquid contra consilium paro.
> hic astabo atque observabo, si quem amicum conspicer.

versu 66 *astare* (*stare A*) et 67 *consilium* (*concilium A*) Studemundus indicavit, idem v. 64 supplevit *q*[*ui*] *ubi v*[*id*]*i* et Cacisti simile consilium κάκιστον esse intellexit. v. 63 supplevit *ne*[*mo*] *homo miser e*[*st adaeque ut ego sum at*]*que infelix fui,* nimirum pro *p* etiam *s* legi posse vidit, et *s* Goetzio etiam probabilius visum est quam *p*. in quo supplemento displicere debet *est* ante *fui*, quorum temporum ratio non apparet. similes locos qui comparabit, velut Amph. 325 *ne ego homo infelix fui, qui non alas intervelli,* videbit Cacistum de eo tempore loqui quo vidulum invenerit nec satis caverit ne perderet, ut Gripus Rud. 1166 in simili causa: *qui te di omnes perdant, qui me hodie oculis vidisti tuis, meque adeo scelestum, qui non circumspexi centiens, prius me ne quis inspectaret quam rete extraxi ex aqua.* non igitur *ne*[*mo*] supplebimus, sed quod spatio non minus convenit *ne* [*ego*] *homo miser e* —, atque *e* — quid sibi velit ex locis discemus quales sunt Aul. 786 *quem propter hodie auri tantum perdidi infelix, miser* vel Most. 562 *ne ego sum miser, scelestus, natus dis inimicis omnibus,* ubi maledicta in se cumulare audimus homines in rebus adversis. qualia non inconexa protulit Cacistus, sed, ut etiam *que* docet, copulata:

> ne [ego] homo miser e[t scelestus dudum at]que infelix fui.

nam ne *dudum* quidem quod adieci vel, quod pro eo poni potest, *hodie* superfluum aut otiosum est: loquitur ut Menaechmus v. 701 *nimis stulte dudum feci, quom marsuppium Messenioni cum argento concredidi* et in causa simili idem Gripus Rud. 1184 *sumne ego scelestus, qui illunc hodie excepi vidulum, aut cum excepi qui non alicubi in solo abstrusi loco?* deinde quid dicat v. 65, satis docent servata verba: *verbero illic — insidias dedit*; deesse nihil potest nisi unde vel quo modo insidias dederit. *inter* quod post *illic* legitur, quoniam non fuit *interim interea interibi*, aut verbi compositi prior pars est (puta *intercepit*) aut, siquidem ab *intermo* vel *intermu* tale verbum non incipit, ad nomen pertinet; id nomen non fuit coniunctum cum verbo quod est *insidias dedit*, nam in litore versanti insidiae dantur non inter rem sed ex re; ergo aliud verbum cum nomine ab *inter* pendente in traditis litteris quaerendum est. iam ascribam medias

(*a*)
(*t*)
(*a*)(*q*) *d*
s s t
g g e p
c o i i

litteras ut notatae sunt a Studemundo: *l o c u s t*. hinc verbum si quis quaerit rei aptum, quasi sponte exsilit, ut hic quoque admiremur incredibilem Studemundi diligentiam et prudentiam in apographo isto lectorum utilitati comparando; quasi testatus est in codice extare *latuit*. latuit insidiator *inter mo* ...., id est ut nomen ponam item rei aptissimum *inter moles*, quo in re piscatoria item utitur Ovidius metam. XIII, 922 *nunc in mole sedens moderabar harundine linum* (cf. II 12, her. 2, 132) et in latebris describendis item Pacuvius (apud Suetonium in Prato, p. 243 R. *moles quae eminent et procurrunt mari*) v. 395 *ómnes latebras subii, tofos, moles, abstrusos sinus*, ut emendavi tradita *latebras subleto mole*, cf. Plinius N. H. XXXVI, 166 (*tofus*) *exestur halitu maris, friatur vento, everberatur imbri*. nomen adhuc deesse lexico Plautino, id quidem dubitationem non facit, sed est quod de supplementi fide detrahat primum in codice litterarum spatium; cui *montes*, nomen non aptum, rectius convenerit, ut *moleis* vel *molles* scriptum fuisse coniciendum sit si ipsum nomen probetur. sed accedit alia dubitatio. e myrteto prosiluisse audimus servum frg. VIII, nemus igitur Veneris usque ad ipsum litus pertinebat, neque convenit rei simplicitati ut ex molibus insidiatorem in nemus descendisse, inde prosiluisse sumamus. quid igitur? redeamus ad apographon. enotavit Studemundus, pro *mo* legi posse *mc* vel etiam *mu*. tenemus Plauti manum:

verbero illic inter mu[rtos] latuit, insidias dedit.

pro eo autem quod est *insidias* scriptum fuisse *in*[*si*]*insidias* probabilius est quam graviore corruptela *in*[*de*] *insidias*.

Cacistus observare vult si quem amicum conspiciat, scilicet ex piscatoribus aliquem cum quibus ad litus advenerat. interim Dinia cum Nicodemo rure redit, quorum sermonem Cacistus aucupat. incipit Dinia:

ne tu édepol hodie miserias multas tuas
mihi narravisti, eoque ab opere maxume
te abire iussi, quia me miserebat tui,

tum ex Cacisti verbis

illic est adulescens quem tempestas —

comperimus eum naufragii aliquo modo testem fuisse et inde Nicodemum novisse; Diniam vix noverit qui vicinum eius et aedium regionem (57 *iam hunc novi locum*) hodie primum vidisse videatur. haec ad argumenti continuationem pertinent; ceterum dimidia pars eorum quae post v. 71 servata sunt (v. 72—82) tam misero modo lacerata est, ut de restituendis poetae non verbis tantum sed et sententiis plerumque vix cogitari possit. sic de v. 72—74 nihil statuere audeo, nisi aliqua fuisse Nicodemi verba, quem et ipsum locutum esse sequentia demonstrent. excipit eius sermonem Cacistus v. 75:

in opus ut sese collocavit quam cito.
pol haud cessavit, postquam terram attigit.

hic Diniae ex Nicodemi verbis nati in mentem venisse videtur (78 *nos* (*t*)*uos parentis*, cf. Rud. 742 sq.). tales fere fuisse possunt v. 79 sq.:

N. rem mihi na[rravisti]. edepol simul [tecum fleo].
D. Puer is mihi [periit, fors fuat an te egeat ma]gis,

nam sequitur Nicodemi responsum

D. egentiorem [me ho]mine(m) n[atu]m neminem
neque esse cred[o neque fuisse] neque fore

quorum versuum priorem ego supplevi, alterum Studemundus. quae secuntur folii ultima ut facile leguntur (tantum v. 90 Winterus recte scripsit *dices*, quod fortasse in *A* est, pro *dicis*) ascribam in lectoris commodum:

D. Cave tu istuc dixis. immo, etiam argenti minam,
quam med oravisti ut darem tibi faenori,
iam ego adferam ad te. faenus mihi nullum duis.
N. Di tibi illum faxint filium salvum tuum,

qum mihi qui vivam copiam inopi facis.
sed quin accedat faenus, id non postulo.
D. Defaenerare hominem egentem hau decet.
quam ad redditurum te mihi dices diem,
cave demutassis. N. Vsque donec solvero,

hic codex deficit.

Sed non plane fragmentorum ope a grammaticis traditorum destituti sumus. ex quibus, quamvis pauca sint, quattuor ad eam partem fabulae pertinent quae codicis reliquias continuo excipiebat. nimirum iam in eo esse, ut Cacistus aut Nicodemum, quem novit, aut Diniam aut utrumque patronum sibi advocet, ipsa res docet. fieri potuit ut Dinia introiret argentum prompturus, potuit ut Nicodemus domum ad Gorginem se reciperet, potuit etiam ad colloquentes Cacistus accedere. certe ipsam rem qualis gesta erat postquam vidulum invenit narrare debebat ei quem sibi advocatum adesse vellet. ex ea narratione tradita sunt fragmenta IV—VII:

ibi ut piscabar, fuscina ici vidulum,

icit scilicet vidulum, extractum demum *vidit* (v. 64).

nescioquis servos e myrteta prosiluit,

ubi cum praesenti verbi tempore senarium restituendum esse fragmentorum conexus persuadet, *per* pro *e* a Porphyrione recte traditum esse crederem, si *per myrteta prosilit* latinum esset.

quid multa verba? plurimum luctavimus,

scilicet Cacistus cum servo.

nunc apud sequestrum vidulum posivimus,

scilicet Cacistus et Aspasius apud Gorginem. haec omnia iam tam liquida sunt ut verbum addi non opus sit.

Deinde quem progressum fabulae argumentum habuerit non difficile dictu est. Nicodemus vidulum agnoscit, ipse a parentibus agnoscitur. sed non ipse tantum, verum puella quoque, cui Soteridi nomen est, a suo patre agnoscitur, quem Gorginem fuisse probabile est. agi omnino de puella nesciremus nisi Priscianus haec verba adferret (frg. XII), Nicodemi videlicet: *immo id quod haec nostra est patria et quod hic meus pater, illic autem Soterinis est pater.* sunt qui haec duos senarios esse serio opinentur, quod mireris. ab initio ne sermo quidem sanus est, versus inde ab *hic* vel *quod hic* septenarius trochaicus esse potest. quem compellet Nicodemus non apparet, sed habuisse fabulam etiam amores et alia quae ignoremus praecipue docet frg. XVI *nunc servus argentum a patre expalpabitur.* lenoni vero (cf. frg. XIX) in regione piscatoria qui locus fuerit non facile intellegitur.

Sed ad ea redeamus quae notum ac praecipuum fabulae argumentum continuant. de agnitione fragmentum extat quod ostendit rem postea narratam esse personae quae in ipsa causa non praesens fuerit, narratam praesente ut videtur Nicodemo; puta Diniam uxori narrare (frg. XI):

signum recte comparebat. huius contendi anulum.

omnino autem agnitionem intus peractam esse nec argumenti natura credi sinit nec Rudentis exemplum; nimirum lis Cacistum inter et Aspasium non minus ante spectatorum aures diiudicanda erat quam argumenti nodus palam agnitione explicandus. atque ad hanc quidem pertinet fragmentum X

oppositast calcendix. N. At ego signi dicam quid siet.

ad eandem scaenam, in qua scilicet intellegeretur quantum scelus fuisset si Cacistus vidulum furatus esset, vel, si de servo magis quam de Cacisto sermo esse videtur, ad similem certe quae altercationem habuerit inter piscatores, haec duo fragmenta pertinere videntur (XVII. XVIII):

malo hunc adligari ad horiam,
ut semper piscetur, etsi sit tempestas maxuma

et

iuvenem hunc insui in culleo
atque in altum deportari iussi annonam bonam
piscibus.

quae comparari possunt cum Rudentis versibus 1059 *homini ego isti talos suffringi volo*, 1178 *ecce Gripi scelera* e. q. s.

De quorum fragmentorum interpretatione antequam dici potest, quaerendum est de fide eorum vel potius de Fulgenti fide, qui in Expositione sermonum antiquorum utrumque servavit. neque enim satis est sublestam eius fidem dicere et fragmenta dubiis adnumerare, quorum alterum ita comparatum sit ut Plautus Plautinum magis facere nequeat, alterum corruptum quidem sed olim fortasse non deterius.

Multa Lerschius recte exposuit post alios de auctoribus a Fulgentio ementitis, primus de versibus ab eo confictis; quae dum refutare studet Klotzius (in suorum annalium XLIII p. 71 sq.), ipse erravit. sed causae difficultas in eo posita est quod mala fraude ad nota aliorum impostorum exempla inventis nebulo immiscuit genuina et nulli suspicioni obnoxia. ex Plauti autem vi-

ginti unius fabularum lectione quae schedulis intulerat et memoria tenebat, eis maximam partem Expositionis suae superstruxit, non tantum exemplis Plautinis utens sed etiam verbis Plautinis ad nova exempla dolo malo confingenda abutens. quo in negotio fraudatorio ipsi Plauto miram fidem praestitit. ex octo vel, si adsumpseris Continentiam Virgilianam, ex novem fabulis sermonis exempla praebet, quattuor alias novit, nullius non servatae nomen adfert nec nova nomina fingit ut in aliis solet, nisi quod Bacchides bis Bacchidem, semel, et in Chrysali quidem verbis adferendis, Chrysalum vocat, Vidulariam semel vero nomine, semel (frg. XVII) Cacisti, cui ipsa verba tribuenda esse inde non praeter rationem concludas. Casinae quinque versus 95 (s. *sutela*) 267 (s. *friguttis*) 347 (s. *textiuilitium*) 495 (s. *isculponea*) 552 (s. *catillare*) hoc ordine nulla alia glossa interiecta attulit, et glossis et subinde verbis male habitis, sed ut manifestum sit eum ex ipsa fabula versiculos enotasse. item ex ordine attulit Bacchidum versus ex amisso exordio v. 11 (s. *mnasiterna*), v. 278 (s. *istega*), deinde (intermissis *lembo* et *ramenta*, altero cum Vergiliano altera cum falso testimonio, quae vocabula Bacch. 279 et 513 leguntur), v. 887 (s. *ueruina*), ut qui illud Bacchidum fragmentum (v. 11) a Festo Fulgentium accepisse contendat re ipsa refutetur; immo hac quidem in causa fides Fulgenti ipso Festi testimonio comprobatur. item comprobatur illustri exemplo eius versus quem Fulgentius in Continentia Virgiliana adfert ex Cistellaria (*quid? tu amicam times ne te manuleo caiet?*), qui nusquam fidem inveniebat antequam in Ambrosiano comparuit (v. 252), non verbis quidem plane eisdem conceptus et ut de verbo caiandi dubitatio restet, sed comparet tamen. fidei autem excerptoris nihil detrahit quod Menaechmos pro Poenulo appellat (s. *pollinctores*), ubi causa erroris in similitudine prologorum conspicitur, memoriae igitur error est, vel causa simili Asinariam pro Pseudulo (s. *promus condus*), cf. Asin. II 4, Curculionem pro Sticho, vel Mercatorem pro Milite (s. *luscitosi*) ubi causa non apparet. bis tantum Plautum nuncupat sine fabulae nomine (s. *flocci* et s. *cistella*) adlatis versiculis qui ut adfert in fabulis servatis non leguntur, uterque eius generis ut facile ex similium locorum memoria fingi ab homine vano et mendace potuerint: *flocci pendo quid rerum gerat* (cf. Lerschius p. 61 et qui glossam vindicat Loewius gloss. nom. p. 156), *cistellam mihi offers* (vel *affers*) *cum crepundiis*, cf. Cistellariae versus a Lerschio p. 69 compositos et Rud. 1363 *cistella exceptast modo cum crepundiis*, v. 1085 *nil peto nisi cistulam et crepundia*, quem non facilius restituas quam ut scribas *cum crepundiis;* ad verbum etiam propius

accedit Ter. Eun. 753 *cistellam, Pythias, domo effer cum monumentis* (cf. Goetzius p. 186), sed Terentio non utitur Fulgentius. tertium huius generis versum quasi ex Milite glorioso promit s. *exercitus: itane nos nostramque familiam habes exercitam?* similem, ut Lerschius vidit, Bacchidum fragmenti a Nonio servati, coniunctum cum vero Militis versu pessime distorto. de his tribus versibus cohibendum est iudicium, de reliquorum ex certis fabulis adlatorum fide nulla esse potest dubitatio, ergo ne de illis quidem duobus ex Vidularia vel Cacisto servatis. de singulorum verborum fide sane magna dubitatio esse debet. sed ne in ea quidem aestimanda caremus ratione. sane admodum neglegenter ille ex 'memoriae entheca', ut ait, protulit nonnullorum versuum (Cas. 552, Stich. I 3, Bacch. 11. 278. 887 Mil. 93) fractas reliquias; alios vero non peius habuit quam neglegentiorum compilatorum alii (Poen. 63 Mil. 321 Cas. 95. 267. 347. 495 Pseud. 608). vides eum e Casina accuratius quam e Bacchidibus excerpta in schedulas coniecisse, e Milite accuratius in initio opusculi versum tradit quem Mercatori ascribit quam in fine alterum. accedit autem, quod in nostra causa maximum est, ut auctoris levitati successerit levitas librariorum, quam in versibus non a Fulgentio servatis facili negotio corrigimus, in aliis non item; atque in illis quoque certiorem librorum memoriam desideramus quam priorum editorum et Lerschii exiles copiae praebent, ut qui eam comparare velit non perditurus sit opellam.

Constat igitur et e Plauti Vidularia sumpta esse duo illa de quibus loquimur fragmenta et corruptelae emendationem temptandam esse antequam traditae ineptiae Fulgentio tribuantur. atque alterum quidem quod est

malo hunc adligari ad horiam,
ut semper piscetur, etsi sit tempestas maxima

(ubi *aliqua* pro *maxima* est in Bruxellensi altero, in Gudiano quem saeculi X. esse dicunt et aliis) et mendo et suspicione caret. contra verba quae parricidae poenam piscatori minantur, tota in suspicionem vocavit Lerschius et alii eum secuti, licet nihil prorsus ille protulerit quod ad rem pertineat. verba in Bruxellensi 9172, cum quo conspirare videtur Leidensis Munckeri (nam Lerschius plenam adnotationem ne adfectat quidem), sic concepta sunt: *iuvenem hunc insui in culleo atque in altum deportari iussi annonam bonam piscibus*, nisi quod *piscibus* solus omittit, ut *in altum* solus Bruxellensis alter, utrumque iniuria; in hoc praeterea *in* omissum est et positum *hunc iuvenem*, consentiente secundum Gerlachium et Rothium codice Gudiano. dicendum autem ex usu videtur aut *in*

culleum, *εἰς ἀσκὸν ἐνράψαι*, aut *culleo*, cf. quae attuli vindic. Plaut. p. 5; quamquam ne *in culleo* quidem ratione caret. sed hoc verborum sensum non tangit. ineptum est in sermone illo *iussi*, nam re vera culleo insui et cibus piscibus praeberi homo in fabula Diphilia aut Plautina non poterat, ut Melanthium Archippus in Piscibus *ὡς ὀψοφάγον δήσας παραδίδωσι τοῖς ἰχθύσιν ἀντιβρωθησόμενον* (Athen. p. 343 c), quem locum cum Plautino composuit Frantzius de comoediae atticae prologis p. 41. praeterea Plautinum non est *iuvenem*, nam Plautus adulescentem dicit non iuvenem. utriusque mendi communem originem si quaerimus, verbum quo sententia eget et sententiam simul restitui apparet Merceri et Studemundi emendatione: *iuben hunc insui in culleo*, ut *iuvenem* lenissime, deinde *iussi* gravius corruptum esse intellegamus. sed tertia accedit offensio. nimirum id quidem recte dixit Lerschius, *annonam bonam* hominem dici non posse ut *pabulum* Rud. 513 (*piscibus in alto credo praebent pabulum*). deficit igitur verbum quale praesto est in Astrabae fragmento II: *axitiosae annonam caram e vili concinnant viris.* atque probabile est eandem corruptelam, quae ineptum verbum quod est *iussi* sermoni intulit, id quo carere nequit expulisse. ipsum verbum ex traditis litteris expiscari non contingit, nec mirum est in scriptore tam neglegenti. sed confinia versuum discribere licet et arbitrium coercere coniectandi. septenarium dimidium haec faciunt: *atque in altum deportari*, exit versus in *annonam bonam*, incipit sequens a *piscibus*, exit primus in verba quae ab initio relicta sunt *iúben hunc ínsui in cúlleo*, ubi hiatum, qualis frequens est in codicibus, inserto *hominem* removere possis. talis igitur fragmenti forma evadit:

iuben hunc insui in culleo
atque in altum deportari, ut faciat annonam bonam
piscibus?

cum quibus verbis si conferimus alterum fragmentum Fulgentianum: *malo hunc adligari ad horiam* e. q. s., nonne apparet his verbis responderi ad illa et aliud poenae genus opponi levius quidem auditu, sed quod in piscatore re vera adhiberi posse videatur? ceterum qua ratione ad personas hi sermones referendi sint non disceptabimus amplius, ne inepti fiamus. illud probabile esse dico, septenarium sic exeuntem *malo hunc adligari ad horiam* eum ipsum ad suum finem perducere qui incepit a *piscibus*. quod ut ante oculos lectori ponam, simul aliam prioris fragmenti quae esse potuerit formam indicabo:

A. Iuben hunc insui in culleo
atque in altum deportari, suis ut annonam bonam

piscibus [concinnet]? B. Malo hunc adligari ad horiam,
ut semper piscetur, etsi sit tempestas maxima.

Quae restant fragmenta, de eis verba facere nihil attinet. namque fragmentum III

malim moriri meos quam mendicarier:
boni miserantur illum, hunc inrident mali

(cf. Bacch. 397 *illum laudabunt boni, hunc etiam ipsi culpabunt mali*) in priore fabulae parte locum quemlibet habere poterat; reliqua duo:

nam audivi feminam ego leonem semel parire

(ubi *feminam* et *leonem* versu coniungi probabilius est quam discerpi) et

ubi quamque pedem viderat suffurabatur omnes

quo pertineant effici nequit.

De prologo quae dicam sane habeo, nec volo celare; sed breviter et in transcursu res transigi nequit cum aliis et alius generis quaestionibus necessario coniuncta. est autem ex eorum genere Vidulariae prologus qui cum fabula et argumento eius vix conexi extrinsecus quasi ad fabulam accedunt. ergo de ipsa Vidularia sic satis disputasse videbimur.

I. SCHOLAE ORDINIS THEOLOGORUM.

a. *Professorum ordinariorum.*

AUGUSTUS WIESINGER, Dr., *Seminarii regii catechetici exercitationes* die Merc. h. III—IV; *Exegetici, in quo selectos Nov. Testamenti locos explicandos proponet,* die Lun. h. VI—VIII moderabitur.

HERMANNUS SCHULTZ, Dr., privatim *Theologiae dogmaticae* P. 1. quinquies per h. docebit hora XI; publice *Seminarii regii exercitationes dogmaticas* moderabitur die Iovis, hora VI, *exercitationes homileticas* die Saturni hora IX.

KAROLUS KNOKE, Dr., privatim *Theologiae practicae* partem priorem quaternis scholis hora V tradet; de *Vita, scriptis et doctrina Pauli Apostoli* ternis scholis h. X disseret; publice *Exercitationes Seminarii Regii homiletici et liturgici* die Saturni horis IX—XII, *catechetici* hora II moderabitur.

THEODORUS HÄRING, Dr., privatim *Ethicem theologicam* quinis per hebdom. scholis tradet h. XII; *epistolam Pauli ad Romanos* quater per h. interpretabitur h. IX.

PAULUS TSCHACKERT, Dr., *Historiam ecclesiasticam temporis recentioris (inde a reformatione ecclesiae usque ad nostram aetatem)* quinis per h. scholis tradet h. VIII; *Historiam dogmatum christianorum* quinquies per h. docebit h. IV; publice *Exercitationes historicas Seminarii theologici* moderabitur die Veneris h. VI.

NATHANAEL BONWETSCH, Dr., privatim *Historiae ecclesiasticae partem primam* quinquies a die Lunae usque ad diem Ven. tradet h. VIII; *Vitam Iesu Christi* trinis per hebdom. scholis enarrabit diebus Mart., Mercur., Iov. h. IX; publice *Exercitationes ad historiam ecclesiasticam pertinentes* moderabitur die Mercur. h. VI.

b. *Professoris extraordinarii.*

IOANNES WEISS, Lic., privatim *Epistulam Pauli ad Corinthios scriptam* priorem ter per hebdom. et *Acta apostolorum* bis h. IX interpretabitur; privatissime et gratis *Exercitationes exegeticas* moderabitur, die Lunae h. VI.

c. *Privatim docentium.*

W. BOUSSET, Lic., privatim *Introductionem in N. T.* quater h. IX docebit; privatissime et gratis bis *historiam canonis N. T.* tradet; *Exercitationes in N. T. interpretando* moderabitur.

ALFREDUS RAHLFS, Lic. Dr., privatim ter h. X *librum Hieremiae;* publice die Mercurii h. V *librum Amosi*, eodem die h. VI *tractatus misnicos*, quibus inscribitur *Ioma et Aboda zara*, interpretabitur.

H. HACKMANN, Lic., scholas non habebit.

PAULUS FEINE, Lic. Dr., *Evangelium secundum Iohannem* quater per hebdom. h. IX privatim interpretabitur.

IOANNES ACHELIS, Lic. theol. Dr. phil., privatim *Historiam ecclesiasticam* medii aevi quinis per h. scholis tradet h. VIII; publice *De arte christiana vetere* disseret die Saturni h. XI.

II. SCHOLAE ORDINIS IURISCONSULTORUM.

a. *Professorum ordinariorum.*

RICHARDUS WILHELMUS DOVE, D. Dr., privatim *Ius ecclesiasticum* et Evangelicorum et Catholicorum sexies per hebdom. h. IX—X tractabit; *Ius publicum Germanorum* quinquies per hebdom. h. X—XI docebit.

CAROLUS ED. ZIEBARTH, Dr., *Processum criminalem* h. XI; *Ius privatum Borussicum* h. X quaternis per hebdom. scholis tractabit; *Exercitationes criminales* instituet die Merc. h. V—VII.

FERD. FRENSDORFF, Dr., *Ius mercaturae cum iure cambiali et maritimo* h. XI—XII per hebdom.; *Ius quo civitates Germaniae, imprimis regnum Borussorum administrantur,* diebus Martis, Iovis et Veneris h. XII—I tradet; *Exercitationes in iure Germanico* die Martis h. VI publice moderabitur.

C. LUDOV. DE BAR, Dr., *Ius criminale* docebit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XI—XII; *Ius gentium* tradet diebus Mercurii et Saturni h. XII—I.

FERD. REGELSBERGER, Dr., *Iuris pandectarum part. I (principia generalia, ius quod ad res pertinet, et ius obligationum)* tractabit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XI—I; *Historiam iuris romani* tradet diebus Lunae et Iovis h. III—IV; *Exercitationes practicas in iure civili* moderabitur die Mercurii h. III—V.

IOHANNES MERKEL, Dr., privatim *Institutiones iuris Romani* docebit diebus Lunae, Martis, Mercurii, Iovis, Veneris h. IX—X;

Pandectarum partem alteram (de iure hereditario et iure familiae) tradet diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. X—XI; *Exercitationes exegeticas in libris Digestorum* moderabitur die Lunae h. V—VII; publice et gratis *Principia modi in iure procedendi secundum ius Romanum* delineabit die Mercurii h. X—XI.

VICTOR EHRENBERG, Dr., tradet *Historiam iuris Germanici* diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. IX—X; *Ius privatum Germanicum cum iure feudorum* quinquies per h. h. X—XI; publice *De assecurationibus* disseret die Mercurii h. IX.

GEORG. DETMOLD, Dr., *Processum civilem* tradet diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XII; *Exercitationes practicas processus civiles* moderabitur (in seminario iuridico) die Iovis h. IV—VI; publice *De codice iuris civilis Germanici constituendo disputabit* die Martis h. IV—VI.

b. *Professoris honorarii.*

THEOPHILUS PLANCK, Dr., lectiones non habebit.

c. *Professoris extraordinarii.*

FR. ANDRÉ, Dr., lectiones non habebit.

d. *Privatim docentium.*

P. KRÜCKMANN, Dr., privatim *De pandectarum parte generali, de iure quod ad res pertinet, excepto iure pignorum, de iure familiae* ter p. h. horis definiendis privatim disputationes habebit.

WILHELMUS DE BLUME, Dr., *De pandectarum parte, qua obligationes continentur, adiecto iure pignorum, et de iure hereditario disputationes* ter p. h. horis definiendis privatim habebit; *Gai Institutiones* semel p. h. hora definienda gratis tractabit.

III. SCHOLAE ORDINIS MEDICORUM.

a. *Professorum ordinariorum.*

G. MEISSNER, Dr., *Physiologiae experimentalis partem alteram (systematis nervosi atque organorum sensus physiologiam)* tradet h. X quotidie; *Exercitationes practicas* in instituto physiologico moderabitur una cum Dr. BORUTTAU quotidie horis commodis.

LUDOV. MEYER, Dr., *Scholam psychiatricam* more solito habebit diebus Lunae et Martis h. IV—VI; *Psychiatriam forensem* docebit horis commodis.

WILHELMUS EBSTEIN, Dr., privatim *Scholas clinicas medicas* moderari perget quinque diebus h. X½—XII atque die Saturni

h. IX½—X¾; *Pathologiae et therapiae specialis* partem dimidiam alteram tractabit die Lunae, Martis, Iovis et Veneris h. IV—V.

GUILELMUS MARMÉ, Dr., privatim *Pharmacologiam atque artem formulas medicas rite concinnandi adiunctis exercitationibus practicis formulas rite conscribendi et dispensandi* ter per hebdom. h. II—III diebus Martis, Mercurii et Veneris docebit; *Experimenta pharmacologica* privatissime et gratis quotidie horis commodis instituet et *Disquisitiones toxicologicas in instituto pharmacologico* quotidie moderari perget.

FRANCISCUS KÖNIG, Dr., *Exercitationes practicas in clinico chirurgico* moderabitur quotidie h. IX½—X¾; publice *Visitationem clinicam* habebit bis h. IV—V; privatim *Operationes chirurgicas demonstrabit in cadavere* bis h. VI—VII.

I. ORTH, Dr., publice *Disquisitiones pathologico-anatomicae* singulorum quomodo instituendae sint semel hora definienda docebit; privatim *Anatomiae pathologicae* partem specialem tractabit quotidie excepto die Saturni h. XII—I; privatissime *Demonstrationes pathologico-anatomicas* bis die Mercurii et Saturni h. II—IV habebit et *exercitationes histologiae pathologicae microscopicas* bis diebus Martis et Veneris h. VI—VIII moderabitur.

FR. MERKEL, Dr., publice *Examinatorium anatomicum* horis commodis habebit; *Anatomiam cerebri* tradet die Lunae h. II—III; privatim *Anatomiae c. h. partem I* quotidie h. XII—I, *Osteologiam et syndesmologiam* diebus Lunae, Mercurii, Saturni h. XI—XII; *Anatomiam topographicam* diebus Martis, Iovis, Veneris h. II—III tradet. *Exercitationum microscopicarum alteram partem* diebus Martis et Iovis h. IV—VI habebit; *Artem cadavera secandi* quotidie h. IX—IV tradet.

GUSTAVUS WOLFFHÜGEL, Dr., privatim *Hygienen experimentalem* quinquies per hebdom. tradet h. V—VI; publice et gratis *Capita selecta hygienes* tractabit die Martis h. VI—VII; privatissime *Cursus practicos bacteriologiae* habebit horis commodis et privatissime *Disquisitiones in instituto hygienico* moderari perget.

MAX RUNGE, Dr., *Clinicen et Policlinicen obstetriciam et gynaecologiam* quater per hebdom. VIII—IX; *Exercitationes gynaecologicas* bis per hebdom. IV—V; *De morbis primorum dierum* semel; *Obstetriciam* bis per hebdom. III—IV.

HERMANNUS SCHMIDT-RIMPLER, Dr., privatim *Exercitationes ophthalmiatricas clinicas* habebit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XII—I; *Operationes* horis posthac definiendis; privatim *Cursum ophthalmoscopiae et operationum* instituet Mercurii, Saturni

h. XII—I, Iovis h. VIII$^{1}/_{2}$—IX$^{1}/_{2}$; publice *Exercitationes policlinicas* habebit die Saturni X$^{1}/_{2}$—XI$^{1}/_{2}$.

b. *Professoris ordinarii honorarii.*

HUBERTUS IACOBUS ESSER, Dr., privatim h. IX—X quinquies per hebdom. *Anatomiam et Physiologiam animalium domesticorum, item doctrinam de morbis eorum internis* docebit; publice horis commodis *Demonstrationes clinicas in nosocomio veterinario* habebit.

c. *Professorum extraordinariorum.*

C. F. LOHMEYER, Dr., *Chirurgiam specialem* quater per hebdom. h. VIII—IX leget.

THEODORUS HUSEMANN, Dr., privatim *Pharmacologiam universam* diebus Lunae, Martis, Iovis et Veneris h. III—IV docebit; publice *Exercitationes formulas medicas rite concinnandi* die Mercurii h. III instituet.

I. ROSENBACH, Dr., *Chirurgiae specialis* capita selecta ter per hebdom. privatim; *Exercitationes diagnosticas chirurgicas* bis per hebdom. diebus Martis et Veneris h. III privatim; *Exercitationes policlinicas* praecipue de morbis cavi oris studiosis *odontologiae*, bis per hebdom. diebus Lunae et Iovis privatim; *Exercitationes policlinicas chirurgicas* alternans cum Prof. König die Saturni h. X$^{3}/_{4}$ publice.

O. DAMSCH, Dr., publice *Scholas policlinicas* moderabitur h. XII diebus Lunae—Veneris, h. XI die Saturn.; *colloquia policlinica* consueto modo habebit; *De methodis disquisitionis clinicae physicis* diebus Martis, Iovis, Veneris h. VIII$^{1}/_{2}$; *De methodis sanandi physicis inprimis electrotherapiae* ratione habita exponet horis definiendis; *Exercitationes laryngoscopicas* habebit die Saturni h. XII; *Exercitationes diagnosticas clinicas* die Martis et Veneris h. IV.

KURD BÜRKNER, Dr., privatim *De morbis aurium adiunctis exercitationibus practicis otoscopicis* bis per hebdom. diebus Martis et Veneris h. II—III exponet; *Exercitationes otiatricas policlinicas eruditiorum* consueto modo h. XII—I quotidie moderabitur.

d. *Privatim docentium.*

FELIX DROYSEN, Dr., *Physiologiam et pathologiam puerperii* bis per hebdom. tractabit horis definiendis.

OTTO HILDEBRAND, Dr., privatim *Exercitationes in vinculis applicandis* habebit et *de fracturis et luxationibus* disseret ter per hebdom.; publice *Orthopaediam* tradet semel per hebdom.

ARTHURUS NICOLAIER, Dr., privatim disseret *De morbis infantium cum demonstrationibus aegrotorum* diebus Mercurii et Saturni h. IV—V.

R. BENEKE, Dr., *Praeceptorum, quibus textorum corporis humani aegrotorum mutationes perspiciendae sint, demonstrationes atque exercitationes* quater p. h. privatim; *De morborum infectiororum morphologia necnon bakteriologia* semel p. h. publice.

H. BORUTTAU, Dr., privatim *Partes selectas chemiae physiologicae* tractabit binis per hebdom. horis definiendis; *Exercitationes practicas in instituto physiologico* quotidie horis commodis moderabitur una cum prof. Meissner.

LUDOV. ASCHOFF, Dr., privatim *Exercitationes practicas corpora morbosa* secandi horis commodis instituet; publice *Anatomiam pathologicam organorum digestioni inservientium* semel die Mercurii h. VI—VII docebit.

e. *Lectoris.*

CAROLUS HEITMÜLLER, Dr. chir. dent., privatim *Pathologiae et therapiae morborum dentium atque oris* partem alteram docebit diebus Lunae et Iovis h. VI; privatissime *Cursum practicum dentes tractandi et implendi* habebit quotidie h. II—III$^{1}/_{2}$; privatissime *Exercitationes practicas in rebus technicis odontologiae* moderabitur quotidie h. IX—XII et II—VI.

IV. SCHOLAE ORDINIS PHILOSOPHORUM.

a. *Professorum ordinariorum.*

GEORGIUS HANSSEN, Dr., lectiones non habebit.

HENR. FERD. WÜSTENFELD, Dr., lectiones non habebit.

FRIDERICUS GRIEPENKERL, Dr., privatim *Doctrinam de pecudum fetura* diebus Lunae et Martis h. V—VI; publice *Theoriam de animalium domesticorum varietatibus* die Mercurii h. V—VII; privatim *Agriculturae systemata* diebus Iovis et Veneris h. V—VI tradet; *Excursiones ad theoriam illustrandam spectantes* instituet.

ERNESTUS SCHERING, Dr., *Aequationes differentialium partialium earumque applicationes ad doctrinam de calore, de sono deque motu electricitatis* tractabit quater per hebdom. diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. IX—X; in seminario mathematico physico publice *Exercitationes mathematicas* die Veneris h. VI instituet; privatissime gratis *Observationes magneticas* in observatorio Gaussiano die Veneris h. VII p. m. una cum Dr. Felgentraeger moderabitur.

IULIUS BAUMANN, Dr., privatim *Historiam philosophiae generalem* tradet diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. V; *Logicam* docebit diebus Lunae, Martis, Iovis h. X; publice cum societatis sodalibus, qui progressus in philosophia fecerint, exercitationes in scribendis commentationibus instituet die Mercurii h. V.

ERNESTUS EHLERS, Dr., *Anatomiam comparatam* quinquies per hebdom. h. IV—V, *Anthropologiam* diebus Lunae, Martis, Mercurii h. VI—VII docebit; *Cursum zootomicum* diebus Martis et Mercurii h. X—XII, *Exercitationes zoologicas* quotidie (excl. die Saturni) h. X—I instituet; *Societatem zoologicam* provectioribus gratis moderari offert.

CAROLUS DILTHEY, Dr., privatim *Disciplinam archaeologicam* adumbrabit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XII—I; publice in *Seminario archaeologico exercitationes* habebit die Saturni h. X—XII.

CHR. AUG. VOLQUARDSEN, Dr., privatim *Historiam Graecam usque ad bella Persica* enarrabit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. VIII—IX; publice *Exercitationes historicas* instituet die Martis h. VI—VII p. m.

HERMANNUS WAGNER, Dr., privatim *Geographiae generalis partem primam* diebus Lunae, Martis, Veneris h. XI—XII docebit; privatissime *Exercitationes cartographicas* moderabitur die Saturni h. X—XII.

A. DE KOENEN, Dr., docebit *Geologiam* quinis horis; *De nonnullis fossilium ordinibus* semel p. h. publice; *Exercitationes diriget geologicas et in determinandis fossilibus* quotidie privatissime et gratis.

G. E. MÜLLER, Dr., *Psychologiam* docebit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. IV—V; *Psychophysicam sensationum colorum* gratis tradere perget die Mercurii h. XI—XII.

LUDOVICUS WEILAND, Dr., privatim *Historiam universalem iuris publici gentium Germanicarum et Romanensium recentis aevi* explicabit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. IX—X; *Exercitationes historicas* moderabitur privatissime et gratis die Veneris h. VI.

EDUARDUS RIECKE, Dr., *Physices experimentalis partem alteram*, *theoriam magnetismi*, *electricitatis et caloris* tradet diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. V—VI; in seminario mathematico-physico *thermodynamices partes selectas* tractabit die Mercurii h. VIII—IX; in laboratorio physico una cum W. Voigt et W. Nernst collegis *Exercitationes practicas* instituet sueto more diebus Martis et Veneris h. II—IV, die Saturni h. IX—I; *Observationes physicas et physico-chemicas* ibidem diriget quotidie h. IX—I et II—VI.

F. KIELHORN, Dr., privatim *Linguae Sanscritae elementa* tradet, diebus Mercurii, Saturni h. VIII; *Scriptorum intellectu difficilium* capita selecta interpretabitur diebus Lunae, Mercurii, Saturni h. IX; publice *Exercitationes Sanscriticas* moderari perget bis per hebdom.

E. STEINDORFF, Dr., privatim *Methodum disquisitionis ad monumenta graphica Latina adhibendae* die Martis h. X—XII docebit; privatim *De Sigillis medio aevo usitatis* disseret diebus Iovis et Veneris h. X; privatissime sed gratis *Exercitationes diplomaticas* instituet die Mercurii h. X.

MAURITIUS HEYNE, Dr., privatim *De formatione verborum Germanicorum* disseret diebus Lunae, Mercurii, Veneris h. V—VI; *Historiam fabularum romanensium lingua Germanica scriptarum* tradet diebus Martis et Iovis h. V—VI; publice in Seminario regio Germanico *Libellum quod inscribitur des Minnesanges Frühling* interpretandum proponet die Veneris h. XII—I; in proseminario regio Germanico *Exercitationes theotiscas* moderabitur die Saturni h. XII—I.

U. DE WILAMOWITZ - MOELLENDORFF, Dr., publice in seminario philologico *Bionis Adonidem* interpretandum proponet diebus Mercurii, Veneris h. VIII—X; privatim *Heroologiam Graecam* narrabit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XI; *Titulos aliquot Graecos* interpretabitur dieb. Lunae, Iovis h. IX.

WOLDEMARUS VOIGT, Dr., publice *Applicationes quasdam theoriae potentialis* exponet in seminario physico-mathematico die Mercurii h. X—XI; privatim *Theoriam electricitatis generalem* tractabit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. X—XI; privatissime *Exercitationes practicas* in laboratorio physico instituet una cum E. Riecke et W. Nernst collegis diebus Martis et Veneris h. II—IV; *Observationes physicas* diriget quotidie h. X—I et II—VI.

GUSTAVUS COHN, Dr., *Oeconomices partem generalem* quater per hebdom. tradet h. IV; *Redituum publicorum doctrinam* docebit quater per hebdom. h. III; *Seminarii politici exercitationes* moderari perget privatissime sed gratis die Iovis h. V.

FELIX KLEIN, Dr., privatim *Arithmeticen sublimiorem* tractabit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XI—XII; publice in seminario mathematico-physico *Exercitationes mathematicas* moderabitur die Mercurii h. XI—I.

GUILELMUS SCHUR, Dr., *Theoriam motus planetarum et cometarum* quater per hebdom. diebus Lunae, Martis, Iovis et Veneris h. XII privatim tractabit; *Astronomiae generalis* partem secundam die Mercurii h. XI—I publice tradet; *Exercitationes practicas* in observatorio Regio quotidie moderabitur; in Regio seminario mathematico-physico *Exercitationes astronomicas* instituet die Lunae h. VII p. m.

GUILELMUS MEYER, Dr., scholas non habebit.

CAROLUS DZIATZKO, Dr., privatim *Historiam artis imprimendi et mercaturae librorum inde ab aetate reformationis* tractabit diebus Lunae et Iovis h. III; *Exercitationes palaeographicas in scriptores latinos* die Martis h. III, *Exercitationes bibliographicas* die Veneris h. III privatissime et gratis instituet.

TH. LIEBISCH, Dr., privatim *Mineralogiae partem secundam* docebit diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XII—I; privatim *Crystallographiam physicam* tradet die Mercurii h. XII; publice in laboratorio mineralogico *Exercitationes practicas* sueto more instituet.

GODOFREDUS BERTHOLD, Dr., privatim *Plantarum anatomiam* tractabit diebus Martis et Veneris h. XII—I; publice *De maris vegetatione* disseret die Mercurii h. XII—I; *Exercitationes microscopicas et physiologicas* sueto more moderabitur.

GUILELMUS LEXIS, Dr., privatim *Oeconomiae politicae partem specialem* tradet quater per hebdom. diebus Martis, Mercurii, Iovis, Veneris h. X; *Exercitationes politico-oeconomicas et statisticas* instituet privatissime et gratis horis binis per hebdom.

ALBERTUS PETER, Dr., privatim *Plantarum cryptogamicarum* definiendarum artem docebit diebus Martis et Veneris h. VI—VII$^1/_2$; publice *Introductionem in plantarum distributionem geographicam* tractabit die Lunae h. VI—VII; privatim *Pharmacognosiam* tradet diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. VIII—IX a. m.; *Exercitationes microscopicas botanicas* tironum in usum diriget die Saturni hor. antemerid.; *Cursum pharmacognosticum* moderabitur; *Exercitationes botanicas* quotidianas cum eruditioribus instituet.

RUDOLFUS SMEND, Dr., privatim *Librum Psalmorum* interpretabitur, quater h. X; *Historiam religionis V. T.* enarrabit, quater h. III; publice in Seminario theologico *locos V. T. selectos* interpretandos proponet.

OTTO WALLACH, Dr., privatim *Chemiae generalis partem anorganicam* (chemiam experimentalem anorganicam) docebit sexies per hebdom. h. IX—X; *Colloquium chemicum* medicinae studiosis offert publice die Mercurii h. III—IV; *Exercitationes chemicas et studia eruditiorum* in laboratorio academico una cum prof. Polstorff et Dr. Lorenz moderabitur tribus modis, scilicet: *Practicum maius* exhibebit diebus Lunae, Martis, Mercurii, Iovis, Ven. h. IX—I et II—VI; *Practicum minus* partim antemeridianis partim pomeridianis horis iisdem diebus reget; *Tirocinium chemiae practicum* medicinae studiosis iisdem diebus offert horis pomeridianis.

FRIDERICUS LEO, Dr., publice in seminario philologico *Suetoni libros de viris illustribus* interpretandos proponet die Saturni h. VIII—X; in proseminario philologico *Senecae libros de clementia*

diebus Martis et Veneris h. IX; privatim *poetarum elegiacorum Romanorum* carmina interpretabitur diebus Lunae, Iovis, Veneris h. X.

GEORGIUS LIEBSCHER, Dr., privatim *Introductionem in studium rerum oeconomicarum* tradet h. def.; privatim *Agriculturam generalem* diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XII—I; *Pecuariam rem generalem* iisdem diebus h. XI—XII docebit; privatissime *Exercitationes in laboratorio oeconomico physiologico* instituet diebus Mercurii et Saturni h. IX—I.

GUSTAVUS ROETHE, Dr., *Historiam litterarum theotiscarum inde a primis initiis usque ad ecclesiae reformationem* narrabit quater per hebdom. diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. IV—V; *Goethii fabulam, quae inscribitur 'Faust'*, interpretabitur bis per hebdom. diebus Martis et Iovis h. VI—VII; in seminario regio germanico *Fragmenta tragoediarum a Schillero relicta* tractabit die Martis h. XII—I et *sodalium dissertatiunculas* recensebit die Iovis h. XII—I; in proseminario regio Germanico *Exercitationes goticas* tironibus offert die Mercurii h. XII—I.

ALBERTUS STIMMING, Dr., privatim *Grammaticam linguae provincialis* docebit et *capita selecta poetarum provincialium* interpretabitur diebus Lunae, Martis, Iovis et Veneris h. X—XI; gratis in seminario romano *Exercitationes linguae francogallicae* moderabitur die Mercurii h. X—XII.

HENRICUS WEBER, Dr., *Introductionem in Analysin subliminorem II.* quater p. h.; *Calculum Variationum* bis p. h.; *Exercitationes analyticas* in seminario mathematico publice.

IULIUS WELLHAUSEN, Dr., publice *Exercitationes et Arabicas et Syriacas* moderari perget quater per hebdom. h. III; privatim *antiquitates Hebraeorum* tractabit diebus Iovis et Veneris h. III, *Librum Deuteronomii necnon libros Iudicum et Regnorum* interpretabitur diebus Lunae et Martis h. IV.

LAURENTIUS MORSBACH, Dr., privatim *Chauceri carmina selecta interpretabitur nec non de poetae vita et scriptis, sermone et arte metrica* disseret quater diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XI; gratis in seminario *anglico carmen 'Beowulf' commilitonibus* interpretandum proponet die Mercurii h. VI—VIII; publice in proseminario anglico *Artis phoneticae nec non linguae anglicae recentioris studiis* tirones initiabit diebus Lunae et Iovis h. XII.

ROBERTUS VISCHER, Dr., privatim *Artium Germanorum historiam* enarrabit quater per hebdom. h. def.; publice *De artibus saeculi XVII* disseret semel per hebdom. h. def.

MAXIMILIANUS LEHMANN, Dr., privatissime et gratis *Exercitationes historicas* moderabitur die Lunae h. VI; privatim

Temporum inde ab anno 1660 usque ad annum 1789 historiam ratione imprimis habita rerum Borussicarum enarrabit diebus Lunae, Martis, Iovis et Veneris h. XII.

b. *Professorum extraordinariorum.*

CAROLUS BOEDEKER, Dr., lectiones non habebit.

B. TOLLENS, Dr., *Chemiae applicationes technicas in usum agriculturae studiosorum* tradet diebus Lunae, Martis, Mercurii h. X—XI; *Exercitationes practicas in laboratorio chemico ad agriculturam destinato*, una cum adiutore, O. Witt, Dr., quinquies per hebd. h. VIII—XII et II—IV moderabitur.

D. PEIPERS, Dr., privatim *Introductionem in philosophiam dabit potiores Logicae, Metaphysicae, Psychologiae, Ethicae locos complectentem* diebus Lunae, Martis, Iovis h. IX; publice *Praecipua philosophiae religionis systemata inde a Kantii temporibus prolata recensebit*, die Veneris h. VI.

IULIUS EDUARDUS REHNISCH, Dr., privatim *Metaphysicam* tractabit quater per hebdom. h. XII; publice *Philosophiam post Kantium inter Germanos excultam* adumbrabit semel per hebdom. h. XII.

CAROLUS POLSTORFF, Dr., privatim *Chemiae pharmaceuticae partem organicam* diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. IV—V tradet; *Nutrimenta depravata quomodo cognoscantur* diebus Lunae et Mercurii h. XI—XII exponet; *Colloquium chemicum cum pharmaciae studiosis* horis commodis bis per hebdom. publice tradet.

FRIDERICUS BECHTEL, Dr. phil., publice *De historia et fontibus linguarum indogermanicarum quae vocantur antiquissimarum* disseret, diebus Lunae, Iovis h. VI; privatim *Rigvedae carmina selecta* interpretari perget, diebus Martis, Veneris h. XII.

OTTO FREIBERG, gratis *De arte componendi* binis horis per hebdom. disseret atque artis symphoniacae exercitationes instituet.

RICHARDUS PIETSCHMANN, Dr., lectiones non habebit.

CAROLUS de BUCHKA, Dr., *Chemiam Benzolideorum* diebus Martis, Mercurii, Iovis h. IX—X docebit; *Colloquium de rebus chemicis* diebus Lunae et Veneris h. IX—X habebit.

FRANCISCUS LEHMANN, Dr., privatim *De animalibus domesticis nutriendis* diebus Iovis et Veneris h. X—XI docebit.

ALEXANDER BACKHAUS, Dr., privatim *De rationibus et taxationibus in re rustica adhibendis* disseret diebus Mercurii et Saturni h. XI—I; privatim *Exercitationes oeconomicas* instituet Mercurii h. III—V.

GUALTHERUS NERNST, Dr., *Affinitatem chemicam* diebus Lunae et Iovis h. VI tractabit; *Exercitationes physico-chemicas* una cum E. Riecke cotidie habebit.

ARTHURUS SCHOENFLIES, Dr., privatim *Theoriam aequationum algebraicarum* docebit, diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. XII; *Introductionem in geometriam descriptivam* dabit die Mercurii h. XII, die Saturni h. X—I; publice in proseminario mathematico-physico *Exercitationes mathematicas* moderabitur, die Saturni h. IX.

* * *

OTTO PETERS *artem delineandi* die Saturni h. II—IV publice, *pingendi* horis commodis privatim docebit.

c. *Privatim docentium.*

MAXIM. FESCA, Dr., lectiones non habebit.

HERM. HENKING, Dr., lectiones non habebit.

ALFR. KOCH, Dr., lectiones non habebit.

HENRICUS BURKHARDT, Dr., *Axiomata geometriae* privatim exponet diebus Martis et Iovis h. VIII.

PAULUS DRUDE, Dr., *Theoriam instrumentorum opticorum* explicabit diebus Lunae et Iovis hora IV.

ALFREDUS GERCKE, Dr., privatim *Herodotum* interpretabitur quater per hebdom. h. VIII; privatissime sed gratis *Exercitationes grammaticas* instituet die Iovis h. VI et VII.

OTTO BÜRGER, Dr., privatim disseret *De disciplinā Darwinii* semel die Iovis h. VI—VII; *De parasitis hominis* semel die Mercurii h. V—VI.

FRIDERICUS SCHUMANN, Dr., privatim *Theorias psychologicas, quae ad locum attinent*, tractabit diebus Martis et Veneris h. VI.

LEOPOLDUS AMBRONN, Dr., privatim *De quaestionibus geodaesiae superioris selectis* docebit diebus Lunae et Iovis h. III; *Meteorologiam practicam* tractabit semel per hebdom. h. def. privatim.

FRIDERICUS POCKELS, Dr., *Hydrodynamicam* privatim tradet diebus Martis et Veneris h. IV—V.

RICHARDUS LORENZ, Dr., *Metallurgiam ratione habita inprimis Electrometallurgiae* docebit bis per hebdom. diebus Martis et Veneris h. XII—I privatim; *Analysin quantitativam electrochemicam* docebit semel per hebdom. die Mercurii h. XII—I privatim; *De eadem re exercitationes* publice moderabitur in Laboratorio chemico hora definienda; *Chemiae anorganicae elementa* cum tironibus colloquendo tractabit bis per hebdom. horis definiendis.

VICTOR MICHELS, Dr., *In carminis quod est de Kudruna lectionem* introducet et partes selectas interpretabitur bis per hebdomadem diebus Mercurii et Saturni h. XI—XII; idem privatissime sed gratis *Exercitationes palaeotheotiscas* moderabitur semel per hebdomadem hora definienda.

LUDOVICUS RHUMBLER, Dr., privatim disseret *De Germaniae animalibus vertebratis* die Veneris h. VI.

ERNESTUS RITTER, Dr., *In theoriam functionum* privatim introducet diebus Lunae, Martis, Iovis, Veneris h. V.

d. *Lectorum.*

HENRICUS MERCIER, Lic. Litt., *Exercitationes in nova gallica lingua* ter per hebdom. gratis moderabitur; privatim *Fabularum Romanensium* historiam in Gallia per XIX saeculum gallice narrabit semel per hebdom.; privatim *De poetis gallicis ab a. 1850 usque ad nostra tempora* semel per hebdom. gallice disseret.

GEORGIUS TAMSON, M. A., *Exercitationes in lingua neoanglica loquenda et scribenda* gratis moderabitur diebus Lunae, Iovis h. IX—X; gratis librum *'Society in London'* sodalibus interpretandum proponet dieb. Lunae, Iovis h. X—XI; privatim tironibus *Exercitationes in lingua neoanglica* moderari perget diebus Martis, Veneris h. IX—X.

F. FISCHER, Dr., *In technica chemica* quae sit ineunda ratio laborandi, exponet diebus Lunae h. V—VI, Mercurii h. V—VII.

V. ARTIUM EXERCITATIONES.

Musicam**, **artem delineandi**, **linguas** et **litteras cultissimorum Europae populorum etiam alii homines eruditi et periti tradent, scholarum illi suarum rationes et tempora loco consueto indicaturi. ***Saltandi*** et ***equitandi*** et ***armorum tractandorum*** artes magistri stipendiis regiis auctorati docebunt.

SCHOLAE EX ORDINE HORARUM DISCRIPTAE *).

Hora	O. THEOLOGORUM.	O. IURIS CONSULT.	O. MEDICORUM.
8-9	Hist. eccl. rec. (5) *Tschackert.* Hist. eccl. I (5) *Bonwetsch.* Hist. eccl. med. aevi (5) *Achelis.*		Clin. obstetr. (9) *Runge.* Chirurg. (4) *Lohmeyer.* Disqu. clin. phys. (3) *Damsch.* Theor. obstetr. (2) *Droysen.*
9-10	Sem. theol. (2) *Schultz, Knoke.* Paul. ad Rom. (4) *Häring.* Vita Iesu (3) *Bonwetsch.* Paul. ad Cor. I et Act. ap. (5) *Weiss.* Introd. in N. T. (4) *Bousset.* Evang. Ioh. (4) *Feine.*	Ius eccl. (6) *Dove.* Institut. (5) *Merkel.* Hist. iur. Germ. (4) *Ehrenberg.* De assecur. (1) *Ehrenberg.*	Clin. (1) *Ebstein.* Exerc. chirurg. (6) *König.* Curs. ophth. (2) *Schmidt-Rimpler.* Anatom. anim. dom. (5) *Esser.*
10-11	De Paulo ap. (3) *Knoke.* Sem. theol. (1) *Knoke.* Hierem. (3) *Rahlfs.*	Ius publ. Germ. (5) *Dove.* Ius priv. Boruss. (4) *Ziebarth.* Pandect. (4) *Merkel.* Princip. proced. (1) *Merkel.* Ius Germ. priv. (5) *Ehrenberg.*	Physiol. (6) *Meissner.* Clin. (6) *Ebstein.* Exerc. chirurg. (6) *König.* Exerc. policlin. (1) *Schmidt-Rimpler.*
11-12	Theol. dogm. I (5) *Schultz.* Sem. theol. (1) *Knoke.* De arte christ. (1) *Achelis.*	Proc. crim. (4) *Ziebarth.* Ius mercat. (4) *Frensdorff.* Ius crimin. (4) *de Bar.* Pandect. (5) *Regelsberger.*	Clin. (5) *Ebstein.* Exerc. chir. policl. (1) *König* et *Rosenbach.* Osteol. et syndesm. (3) *Merkel.* Policlin. (1) *Damsch.*
12-1	Sem. theol. (1) *Knoke.* Eth. theol. (5) *Häring.*	Ius administ. Boruss. (3) *Frensdorff.* Ius gent. (2) *de Bar.* Pandect. (5) *Regelsberger.* Proc. civ. (4) *Detmold.*	Anatom. pathol. (5) *Orth.* Anatom. (6) *Merkel.* Exerc ophth. (4) *Schmidt-Rimpler.* Curs. ophth. (2) *Schmidt-Rimpler.* Policlin. (5) *Damsch.* Exerc. laryng. (2) *Damsch.* Exerc. otiatr. (6) *Bürkner.*
2-3	Sem. theol. (1) *Knoke.*		Pharmacol. (3) *Marmé.* Demonstr. pathol. (2) *Orth.* Anatom. cerebri (1) *Merkel.* Anatom. topogr. (2) *Merkel.* Morb. aur. (2) *Bürkner.*
3-4	Sem. theol. (1) *Wiesinger.*	Hist. iur. rom. (2) *Regelsberger.* Exerc. pract. (1) *Regelsberger.* Exerc. pract. (1) *Detmold.*	Demonstr. pathol. (2) *Orth.* Obstetr. (2) *Runge.* Pharmacol. (4) *Husemann.* Exerc. form. (1) *Husemann.* Exerc. chir. (2) *Rosenbach.*
4-5	Hist. dogm. (5) *Tschackert.*	Exerc. pract. (1) *Regelsberger.* Exerc. pract. (1) *Detmold.* De cod. iur. civ. germ. (1) *Detmold.*	Psychiatr. (2) *Meyer.* Path. et Ther. (4) *Ebstein.* Vis. clin. (1) *König.* Exerc. microsc. (2) *Merkel.* Exerc. gyn. (2) *Runge.* Curs. ophthalm. (1) *Schmidt-Rimpler.* Exerc. diagn. (2) *Damsch.* Morb. inf. (2) *Nicolaier.*
5-6	Theol. pract. (4) *Knoke.*	Exerc. crim. (1) *Ziebarth.* Exerc. exeg. (1) *Merkel.* Exerc. pract. (1) *Detmold.* De cod. iur. civ. germ. (1) *Detmold.*	Psychiatr. (2) *Meyer.* Hygien. (5) *Wolffhügel.* Exerc. microsc. (2) *Merkel.*
6-7	Sem. theol. (4) *Wiesinger, Schultz, Tschackert, Bonwetsch.* Exerc. exeg. (1) *Weiss.* Iom. et Ab. (1) *Rahlfs.*	Exerc. crim. (1) *Ziebarth.* Exerc. iur. german. (1) *Frensdorff.* Exerc. exeg. (1) *Merkel.*	Operat. chirurg. (2) *König.* Exerc. microsc. (2) *Orth.* Hygien. cap. sel. (1) *Wolffhügel.* Anatom. pathol. org. dig. (1) *Aschoff.* Patholog. dent. (2) *Heitmüller.*
7-8	Sem. theol. (4) *Wiesinger, Bonwetsch.*		Anatom. path. nerv. (1) *Orth.* Exerc. microsc. (2) *Orth.*

*) Scholae, quarum horae non indicatae erant, in hoc conspectu commemorari non potuerunt.

Hora	O. PHILOSOPHORUM.
8-9	Hist. graec. (4) *Volquardsen.* Semin. math. phys. (1) *Riecke.* Ling. Sanscr. (2) *Kielhorn.* Semin. phil. (2) *de Wilamowitz, Leo.* Pharmacogn. (4) *Peter.* Exerc. pract. (5) *Tollens.* Axiom. geom. (2) *Burkhardt.* Herod. (4) *Gercke.*
9-10	Aequat. differ. part. (4) *Schering.* Hist. univ. iur. publ. (4) *Weiland.* Exerc. phys. (6) *Riecke, Voigt, Nernst.* Script. interpr. (3) *Kielhorn.* Semin phil. (2) *de Wilamowitz, Leo.* Prosemin. phil. (2) *Leo.* Tit. graec. (2) *de Wilamowitz.* Chem. anorg. (6) *Wallach.* Pract. chem. (5) *Wallach, Polstorff, Lorenz.* Exerc. (2) *Liebscher.* Exerc. pract. (5) *Tollens.* Introd. in phil. (3) *Peipers.* Chem. benzolid. (3) *de Buchka.* Colloq. chem. (2) *de Buchka.* Prosem. math. phys. (1) *Schoenflies.* Exerc. angl. (4) *Tamson.*
10-11	Logic. (3) *Baumann.* Curs. zoot. (2) *Ehlers.* Exerc. zool. (5) *Ehlers.* Semin. arch. (1) *Dilthey.* Exerc. cartogr. (1) *Wagner.* Exerc. phys. (6) *Riecke, Voigt, Nernst.* Meth. disq. (1) *Steindorff.* Sigill. (2) *Steindorff.* Exerc. dipl. (1) *Steindorff.* Applic. theor. pot. (1) *Voigt.* Theor. electr. (4) *Voigt.* Oecon. polit. (4) *Lexis.* Psalm. (4) *Smend.* Pract. chem. (5) *Wallach, Polstorff, Lorenz.* Eleg. rom. (4) *Leo.* Exerc. (2) *Liebscher.* Gramm. ling. provinc. (4) *Stimming.* Semin. rom. (1) *Stimming.* Chem. techn. (3) *Tollens.* Exerc. pract. (5) *Tollens.* Anim. dom. nutr. (2) *Lehmann.* Introd. in geom descr. (1) *Schoenflies.* Interpr. angl. (2) *Tamson.*
11-12	Curs. zoot. (2) *Ehlers.* Exerc. zool. (5) *Ehlers.* Semin. arch. (1) *Dilthey.* Geogr. gen. (3) *Wagner.* Exerc. (1) *Wagner.* Psychophys. (1) *Müller.* Exerc. phys. (6) *Riecke, Voigt, Nernst.* Meth. disq. (1) *Steindorff.* Herool. gr. (4) *de Wilamowitz.* Arithm. (4) *Klein.* Semin. math. phys. (1) *Klein.* Astron. gen. (1) *Schur.* Pract. chem. (5) *Wallach, Polstorff, Lorenz.* Pecuar. (4) *Liebscher.* Exerc. (2) *Liebscher.* Semin. rom. (1) *Stimming.* Chaucer (4) *Morsbach.* Exerc. pract. (5) *Tollens.* Nutrim. deprav. (2) *Polstorff.* Ration. et tax. rei rust. (2) *Backhaus.* Introd. in geom. descr. (1) *Schoenflies.* Kudruna (2) *Michels.*
12-1	Exerc. zool. (5) *Ehlers.* Disc. archaeol. (4) *Dilthey.* Exerc. phys. (6) *Riecke, Voigt, Nernst.* Semin. germ (5) *Heyne, Roethe.* Semin. math. phys. (1) *Klein.* Theor. mot. plan. (4) *Schur.* Astron. gen. (1) *Schur.* Mineral. (4) *Liebisch.* Crystallogr. (1) *Liebisch.* Plant. anat. (2) *Berthold.* De maris veget. (1) *Berthold.* Pract. chem. (5) *Wallach, Polstorff, Lorenz.* Agric. gen. (4) *Liebscher.* Exerc. (2) *Liebscher.* Prosem. angl. (2) *Morsbach.* Hist. ann. 1660—1789 (4) *Lehmann.* Metaphys. (4) *Rehnisch.* Philos. germ. post Kant. (1) *Rehnisch.* Rigv. (2) *Bechtel.* Ration. et tax. rei rust. (2) *Backhaus.* Theor. aequat. algebr. (4) *Schoenflies.* Introd. in geom. descr (2) *Schoenflies.* Metallurg. (2) *Lorenz.* Anal. quant. electroch. (1) *Lorenz.*
2-3	Exerc. phys. (6) *Riecke, Voigt, Nernst.* Pract. chem. (5) *Wallach, Polstorff, Lorenz.* Exerc. pract. (5) *Tollens.* Art. delin. (1) *Peters.*
3-4	Exerc. phys. (6) *Riecke, Voigt, Nernst.* Redit. publ. (4) *Cohn.* Hist. art. impr. (2) *Dziatzko.* Exerc. palaeogr. (1) *Dziatzko.* Exerc. bibliogr. (1) *Dziatzko.* Hist. relig. V.T. (4) *Smend.* Colloq. chem. (1) *Wallach.* Pract. chem. (5) *Wallach, Polstorff, Lorenz.* Exerc. arab. syr. (4) *Wellhausen.* Antiq. Hebr. (2) *Wellhausen.* Exerc. pract. (5) *Tollens.* Exerc. oecon. (1) *Backhaus.* Art. delin. (1) *Peters.* Quaest. geod. (2) *Ambronn.*
4-5	Anat. comp. (5) *Ehlers.* Psychol. (4) *Müller.* Observ. phys. (6) *Riecke.* Oecon. (4) *Cohn.* Pract. chem. (5) *Wallach, Polstorff, Lorenz.* Hist. litt. theol. (4) *Roethe.* Deuteron. (2) *Wellhausen.* Chem. pharm. (4) *Polstorff.* Exerc. oecon. (1) *Backhaus.* Theor. instr. opt. (4) *Drude.* Hydrodyn. (2) *Pockels.*
5-6	D. pecud. fet. (2) *Griepenkerl.* De anim. dom. var. (1) *Griepenkerl.* Agric. syst. (2) *Griepenkerl.* Hist philos. (4) *Baumann.* Exerc. (1) *Baumann.* Phys. exper. (4) *Riecke.* Obs. phys. (6) *Riecke.* De format. verbor. germ. (3) *Heyne.* Hist. fab. Rom. germ. (2) *Heyne.* Semin. polit. (1) *Cohn.* Pract. chem. (5) *Wallach, Polstorff, Lorenz.* Paras. hom. (1) *Bürger.* Theor. funct (4) *Ritter.* Techn. chem. (2) *Fischer.*
6-7	De anim. dom. var. (1) *Griepenkerl.* Semin. math. phys. (1) *Schering.* Anthrop. (3) *Ehlers.* Exerc. hist. (1) *Volquardsen.* Exerc. hist. (1) *Weiland.* Plant. cryptog. (2) *Peter.* Introd. in plant. distr. geogr. (1) *Peter.* Goethii Faust (2) *Roethe.* Semin. angl. (1) *Morsbach.* Exerc. hist. (1) *Lehmann.* Philos. relig. (1) *Peipers.* Hist. ling. indogerm. (2) *Bechtel.* Affin. chem. (2) *Nernst.* Exerc. gramm. (1) *Gercke.* Darwin (1) *Bürger.* Theor. psychol. (2) *Schumann.* Anim. vertebr. (1) *Rhumbler.* Techn. chem. (1) *Fischer.*
7-8	Observ. magn. (1) *Schering.* Semin. math. phys. (1) *Schur.* Semin. angl. (1) *Morsbach.* Exerc. gramm. (1) *Gercke.*